

PATVIRTINTA
Akcinės bendrovės Lietuvos pašto
generalinio direktoriaus
2017 m. rugpjūčio 25 d.
įsakymu Nr. 1-417

KORUPCIJOS PREVENCIJOS POLITIKOS GAIRĖS

Dokumento istorija

Pasirašymo data	Leidimas	Esminis dokumento keitimo aprašymas	Dokumento savininkas	Dokumento rengėjas
2017-08-25	1	Dokumento pirma versija	Teisės departamentas	Teisininkė Radvilė Jankūnaitė

TURINYS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS.....	3
II. TERMINAI IR SANTRUMPOS.....	3
III. TAIKOMI PRINCIPAI.....	3
IV. KORUPCIJOS PREVENCIJOS POLITIKOS FORMAVIMAS BENDROVĖJE.....	4
V. KORUPCIJOS PREVENCIJOS BŪDAI.....	4
VI. POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS.....	6
VII. ATSAKOMYBĖ.....	6
VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS.....	7

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Korupcijos prevencijos politikos gairės (toliau – politika) nustato akcinėje bendrovėje Lietuvos pašte (toliau – Bendrovė) taikomus bendruosius korupcijos prevencijos principus, korupcijos prevencijos politikos formavimo priemones, korupcijos formas ir jų prevencijos būdus, darbuotojų atsakomybę.

2. Politika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2015-2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programos patvirtinimo“ (toliau – NKKP), Bendrovės įstatais, taip pat atsižvelgiant į Bendrovės veiklos specifiką ir strategiją.

3. Politika vadovaujasi visi Bendrovės darbuotojai.

II. TERMINAI IR SANTRUMPOS

4. Šioje politikoje vartojami terminai ir santrumpos:

4.1. **Artimi asmenys** – Bendrovės darbuotojo tėvai (tėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai, sutuoktinis, sugyventinis (asmuo, su kuriuo veda bendrą šeimos ūkį), partneris, kai partnerystė įregistruota teisės aktų nustatyta tvarka.

4.2. **Korupcija** – veiksmai ar neveikimas, kuriais:

4.2.1. tiesiogiai ar netiesiogiai siekiama, reikalaujama turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, pažado, paslaugos, privilegijos) sau arba kitam asmeniui už pareigų atlikimą ar neatlikimą arba tokia nauda priimama;

4.2.2. tiesiogiai ar netiesiogiai siūloma, žadama ar suteikiama turtinė ar kitokia asmeninė nauda asmeniui už jo pareigų atlikimą ar neatlikimą;

4.2.3. tarpininkavimas atliekant 4.2.1 ir 4.2.2 punktuose nurodytas veikas.

4.3. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

4.4. **Privatūs interesai** – tai Bendrovės darbuotojo ar jo artimų asmenų asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos darbuotojo priimamiems sprendimams.

4.5. **Tretieji asmenys** – subjektai, nesantys priežiūros institucija, kuriems Bendrovė privalo teikti informaciją pagal galiojančius teisės aktus.

III. TAIKOMI PRINCIPAI

5. Bendrovė, siekdama užtikrinti korupcijos prevenciją, vadovaujasi šiais principais:

5.1. **Darbuotojų netolerancija korupcijai.** Kiekvienas Bendrovės darbuotojas yra reikšminga Bendrovės, teikiančios strateginės svarbos paslaugas, dalis. Todėl kiekvienas Bendrovės darbuotojas privalo rašytinai susipažinti su politika, laikytis jos nuostatų ir principų, savo darbą ir funkcijas vykdyti sąžiningai ir skaidriai.

5.2. **Skaidrumas.** Bendrovės veikla remiasi skaidrumo, atvirumo, sąžiningos praktikos ir racionalumo principais. Bendrovė laikosi teisės aktų reikalavimų, atskleidžia savo finansines ataskaitas, kaip to reikalauja jos veiklą reglamentuojantys teisės aktai, bendradarbiauja su Europos

Sajungos ir Lietuvos Respublikos institucijomis ir teikia teisės aktų reikalaujamą informaciją, siekia racionalaus išteklių naudojimo, skaidriai vykdo viešuosius pirkimus.

5.3. **Atsakingumas.** Bendrovė atsakingai vykdo savo veiklą ir joje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos teisės aktais, Pasaulinės pašto sąjungos teisės aktais, kitų valstybės valdžios ir valdymo institucijų teisės aktais, kitais norminiais teisės aktais ir dokumentais.

5.4. **Darbo etika.** Bendrovė siekia savo klientų, darbuotojų pasitikėjimo ir geros reputacijos, todėl netoleruojami bet kokie šioje politikoje numatyti veiksmai ir korupcijos formos, galintys daryti neigiamą įtaką ar žalą Bendrovės reputacijai ir įvaizdžiui.

6. Bendrovės darbuotojai, vykdydami savo funkcijas, turi veikti sąžiningai ir skaidriai, laikydamiesi šių pagrindinių principų:

6.1. **nešališkumo** – susidarius aplinkybėms, galinčioms sukelti darbuotojo ir Bendrovės interesų konfliktą, darbuotojai turi nusišalinti nuo atitinkamo sprendimo priėmimo ir apie tai informuoti atsakingus asmenis Bendrovėje nustatyta tvarka;

6.2. **Bendrovės interesų prioriteto** – atlikdami savo darbo funkcijas, darbuotojai turi siekti Bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimo. Darbuotojai negali naudotis jiems suteiktais įgaliojimais ar turima informacija, siekiant bet kokio pobūdžio naudos sau ar susijusiems asmenims;

6.3. **konfidencialumo** – darbuotojai turi užtikrinti konfidencialios informacijos apsaugą vadovaudamiesi Bendrovėje patvirtintomis naudojamos ir saugomos informacijos administravimo taisyklėmis, siekiant neatskleisti šios informacijos jos gauti neturintiems asmenims, taip pat bet kuriems tretiesiems asmenims, tikintis iš to bet kokio pobūdžio naudos sau ar susijusiems asmenims;

6.4. **teisėtumo** – darbuotojai, veikdami pagal savo kompetenciją, privalo vadovautis savo pareiginiiais nuostatais ir priimti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančius sprendimus bei nepažeisti šios politikos ir kitų Bendrovės teisės aktų nuostatų.

IV. KORUPCIJOS PREVENCIJOS POLITIKOS FORMAVIMAS BENDROVĖJE

7. Bendrovės generalinis direktorius formuoja korupcijos prevencijos politiką atsižvelgdamas į Bendrovės įstatuose įtvirtintą kompetenciją spręsti Bendrovės veiklos ir valdymo klausimus.

8. Korupcijos prevencijos kontrolę bei priežiūrą Bendrovėje vykdo generalinio direktoriaus įsakymu paskirti Bendrovės darbuotojai.

V. KORUPCIJOS PREVENCIJOS BŪDAI

9. Bendrovė netoleruoja korupcijos jokiais jos formomis ir imasi prevencinių priemonių, siekdama užkirsti kelią korupcijos apraiškoms Bendrovėje:

9.1. **Teisės aktų nuostatų bei elgesio normų laikymasis.** Vykdydama veiklą Bendrovė laikosi Lietuvos Respublikos įstatymų, tarptautinių ir Europos sąjungos teisės aktų, kitų valstybės valdžios ir valdymo institucijų jai taikomų teisės aktų reikalavimų.

Kai ši politika, Lietuvos Respublikos įstatymai ar kiti teisės aktai nenustato atitinkamų elgesio normų, Bendrovė elgiasi taip, kad jos elgesys atitiktų visuomenėje priimtus aukščiausius patikimumo, sąžiningumo ir skaidrumo standartus.

9.2. **Informacijos atskleidimas, skaidri apskaita.** Bendrovė užtikrina, kad jos veikla ir tikslai būtų skaidrūs, o pagrindiniai Bendrovės dokumentai būtų viešai prieinami, kiek tai neprieštarauja Bendrovės patvirtintiems, naudojamiems ir saugomiems vidaus teisės aktams dėl saugomos informacijos administravimo.

Bendrovės finansinė apskaita vykdoma skaidriai, tai padeda užtikrinti kasmet atliekami Bendrovės vidaus audito patikrinimai, vadovaujantis Bendrovės generalinio direktoriaus patvirtintu Bendrovės audito veiklos planu, taip pat nepriklausomo audito patikrinimai.

9.3. Prekybos poveikiu ir kyšininkavimo draudimas. Bendrovė draudžia bet kokias prekybos poveikiu formas. Bendrovės darbuotojai negali tiesiogiai ar netiesiogiai siūlyti, duoti kyšių, taip pat jų prašyti ar juos priimti.

Nustačius prekybos poveikiu požymius Bendrovėje ar gavus prašymą duoti arba pasiūlymą priimti kyšį, Bendrovė visada informuoja atitinkamas teisėsaugos institucijas.

9.4. Interesų konfliktas. Bendrovės darbuotojai vengia bet kokio konflikto, kuris gali turėti neigiamos įtakos nešališkai ir objektyviai vykdyti savo pareigas ar funkcijas.

Bendrovės darbo priemonės, finansiniai, materialiniai išteklių, konfidenciali ir kita, darbo metu sužinota informacija, naudojama tik tiesioginėms Bendrovės darbuotojo pareigoms atlikti.

Kilus konfliktui ir (ar) esant įtarimams, kad toks konfliktas galėtų kilti, Bendrovės darbuotojas nedelsdamas privalo kreiptis į savo tiesioginį vadovą, jį raštu informuoti apie tai, o vadovas turi priimti sprendimą dėl susidariusios situacijos.

9.5. Prekyba poveikiu. Bendrovė netoleruoja bet kokių prekybos poveikiu apraiškų.

Prekyba poveikiu suprantama, kaip neteisėti Bendrovės darbuotojo veiksmai, pasinaudojant savo pareigomis, suteiktais įgaliojimais, giminystės ryšiais ir (ar) pažintimis darbo aplinkoje, ar kita tikėtina įtaka, siekiant paveikti kitus darbuotojus, kitas įmones, įstaigas ar organizacijas, kad pastarieji teisėtai ar neteisėtai veiktų (arba atvirksčiai – neveiktų), vykdydami savo įgaliojimus.

9.6. Nepotizmas. Bendrovė neproteguoja šeimos narių, giminaičių bei kitų susijusių asmenų tiesioginio pavaldumo ir kontrolės santykiuose. Kandidatai, dalyvaujantys konkursuose tam tikroms pareigoms užimti, yra atrenkami sąžiningai, remiantis jų kompetencija ir poreikiu.

9.7. Dovanos ir reprezentacinių lėšų naudojimas. Bendrovė teikia tik tokias verslo dovanas ir svetingumą, kurie neperžengia įprasto verslo santykių ir skaidrumo standartų (net jei tam tikrais atvejais, tai gali būti traktuojama kaip normali verslo praktika kitose veiklos srityse ir būtų susiję tiek su dovanų dovanojimu, tiek su jų priėmimu) bei nėra didesnės nei 50 (penkiasdešimt) eurų (be PVM) vertės. Bendrovėje teikiamos dovanos skirtos tik įvaizdžio stiprinimui.

Bendrovėje netoleruojamos bet kokios dovanos, kurios gali būti traktuojamos kaip viršijančios įprastą komercinę praktiką ir leidžiančios daryti prielaidą, kad tokiu būdu yra siekiama įgyti palankumo ir išskirtinio vertinimo bet kokiose su Bendrovės veikla susijusiose srityse, taip pat bet kokios formos dovanos Lietuvos ar užsienio valstybių pareigūnams (tarnautojams), auditoriams, savivaldybių darbuotojams ir pan., siekiant išvengti šališkumo ar bet kokio pranašumo užsitikrinimo. Išimtis taikoma asmenims, gavusiems dovanų dalyvaujant tarptautiniuose susitikimuose, kurios įprastai yra susijusios su darbuotojo pareigomis, taip pat reprezentacijai skirtoms dovanoms (Bendrovės simbolika, kalendoriai, knygos, rašikliai ir kitokie informacinio pobūdžio spaudiniai), kurių vertė neviršija 50 (penkiasdešimt) eurų.

9.8. Pirkimai. Bendrovė užtikrina, kad visi jos pirkimai būtų vykdomi skaidriai, laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir nešališkumo reikalavimų, racionaliai panaudojant tam skirtas lėšas, įgyjant prekes, paslaugas ar darbus.

Bendrovė pirkimus organizuoja ir vykdo vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymui, Bendrovės patvirtintais Bendrovės mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, Pirkimų, kai Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo reikalavimai netaikomi, vykdymo tvarka bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais viešuosius pirkimus.

Tiekėjai atrenkami pagal ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo kriterijų, tiekėjams sudarant vienodas ir nediskriminacines sąlygas tiek pirkimo, tiek sutarties vykdymo metu.

Užtikrinama tvari ir darni rinkoje veikiančių tiekėjų konkurencija, sudaranti sąlygas Bendrovei įgyti prekių, paslaugų ir darbų optimalia kaina, išlaikant tinkamą siūlomą kainą ir kokybės santykį.

Bendrovėje nustatyti vidaus kontrolės mechanizmai užtikrina aukščiau nurodytų principų įgyvendinimą Bendrovei įgyjant prekes, paslaugas ar darbus.

Bendrovė privalo imtis neatidėliotinių veiksmų, jei vidaus kontrolės mechanizmų ir kitų priemonių pagalba nustatoma, kad trečiųjų šalių, teikiančių Bendrovei paslaugas, prekes ar vykdančių darbus, atstovų elgesys pažeidžia politikos nuostatas.

9.9. Paramos teikimas. Bendrovė teikia paramą vadovaudamasi Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymu ir Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu bei kitais teisės aktais ir Bendrovės lokaliais teisės aktais.

9.10. Darbuotojų atranka / vertinimas. Potencialių Bendrovės darbuotojų paieška, kandidatų atranka, įdarbinimas ir kitos personalo valdymo (administravimo) procedūros Bendrovėje organizuojamos ir vykdomos, laikantis teisės aktų nuostatų bei protingumo, objektyvumo, nešališkumo, šalių lygiateisiškumo ir pagarbos kitai šaliai principais.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo, taip pat Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo nuostatomis, Bendrovėje atliekamas pirmiau paminėtuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytas kandidatų atitikties reikalavimų įvertinimas ir (arba) tikrinama reikalinga informacija apie juos. Reikalavimai kandidatams užimti pareigas Bendrovėje / darbuotojų, einančių pareigas Bendrovėje, atitikties reikalavimų įvertinimas ir (arba) tikrinama reikalinga informacija apie juos. Reikalavimai kandidatams užimti pareigas Bendrovėje bei jau einantiems pareigas Bendrovėje gali būti numatyti ir kituose, pirmiau nepaminėtuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

Bendrovė netoleruoja subjektyvaus, šališko darbuotojų vertinimo. Bendrovės darbuotojų darbinė veikla vertinama objektyviai, atsižvelgiant į jų kompetenciją, įgūdžius, pasiekimus bei į tai, ar darbuotojai laikosi Bendrovės darbo tvarkos taisyklių, Etikos kodekso ir kt. Bendrovė laikosi nuostatos, kad darbo aplinkoje privaloma elgtis profesionaliai, kad kolegos yra lygiaverčiai partneriai, todėl, tiek su kolegomis, tiek su trečiaisiais asmenimis privaloma bendrauti dalykiškai, išklausti jų nuomones bei argumentus.

VI. POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS

10. Vidinė ir išorinė komunikacija. Bendrovė apie vykdomą korupcijos prevencijos veiklą viešai skelbia savo internetinėje svetainėje www.post.lt, skyrelyje „Korupcijos prevencija“. Informacija apie korupcijos prevencijos veiklą platinama per Bendrovės vidinį tinklą elektroniniais pranešimais bei Bendrovės laikraštyje „Pašto pulsas“.

Bendrovė skatina darbuotojus laikytis politikos, užsiimdama šviečiamąja veikla ir organizuodama korupcijos prevencijos mokymus, kurių metu darbuotojams, skaitomi pranešimai apie korupcijos pasireiškimo sampratą, pagrindinius bruožus, apžvelgiami naujausių korupcijos lygio tyrimų Lietuvos Respublikoje rezultatai, darbuotojai supažindinami su praktiniais korupcijos prevencijos veiklos aspektais.

11. Pranešimai apie pastebėtus pažeidimus. Bendrovės darbuotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, su kuriais Bendrovę sieja sutartiniai, bendradarbiavimo ar kitokio pobūdžio santykiai, taip pat visuomenės nariai kviečiami anonimiškai pranešti apie galimus pažeidimus arba galimai neteisėtus Bendrovės darbuotojų veiksmus Bendrovės pasitikėjimo elektroniniu paštu pranesk@post.lt. Kontaktai viešinami Bendrovės internetinėje svetainėje, skyrelyje „Korupcijos prevencija“.

Bendrovė garantuoja visišką konfidencialumą ir užtikrina bet kokių pranešančiųjų duomenų anonimiškumą.

VII. ATSAKOMYBĖ

12. Šios politikos nuostatų pažeidimas laikomas darbo pareigų pažeidimu ir už padarytą pažeidimą taikoma Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir Bendrovės darbo tvarkos taisyklėse numatyta atsakomybė.

13. Tais atvejais, kai politikos pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, apie tai pranešama kompetentingoms institucijoms ir už šias veikas taikoma Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatyta atsakomybė.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Politika tvirtinama, pildoma ir (ar) keičiama Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu.

15. Politika taikoma bei galioja tiek, kiek neprieštarauja galiojantiems Lietuvos Respublikos teisės aktams.

16. Visi Bendrovės darbuotojai yra asmeniškai atsakingi už šios politikos supratimą ir sutikimą jos laikytis.

17. Politika yra viešas dokumentas, skelbiamas Bendrovės interneto svetainėje.

18. Kiekvienas Bendrovės darbuotojas gali teikti siūlymus dėl šios politikos gerinimo.
